

11 januari 2024

E-tcetera // Liesbeth De Clercq

Papierlied

Annelies Van Hullebusch & Wanda Eyckerman

Annelies Van Hullebusch buigt zich opnieuw over boeken. In *PAPIERLIED* (4+), haar eerste creatie voor een kleuterpubliek samen met compagnon de route Wanda Eyckerman, vallen ze niet open op je schoot, maar in het midden van de scène.

Terwijl het publiek binnenstroomt, perforeren Eyckerman en Van Hullebusch vrolijk confetti uit gekleurd papier. Het is een ritueel waarbij ze volledig op elkaar ingespeeld zijn, alsof de gaatjesmaker al jaar en dag hun onderlinge band smeedt. Na de opwarmer valt hun oog op het kleine bibliotheekje vooraan op het podium. Als Van Hullebusch een boek uit het kastje haalt, komt daaruit een groot wit blad tevoorschijn. Het spel met papier gaat van start: ze vouwt en knipt tot een vel met een gat in het midden overblijft. Belicht door een warme gele spot, hangen ze het knipsel omhoog. We horen gekraai. De zon komt op.

Uit de volgende opengeklapte boeken verschijnen pop-up boompjes. Elk stukje groen krijgt zorgvuldig zijn plek: vanop de witgelakte tafeltjes worden ze uitgelicht als schaduwspel of met behulp van een oude diaprojector geprojecteerd op een lang stuk uitgerold papier. Een bos spreidt zich over de vloer uit. Het zijn de eerste tableaux van een hele verzameling die het duo tot leven wekt. Uit elk boek ontvouwt zich een beeldend verhaal, ingeleid door een soundtrack. Angstaanjagende of ongepaste werken, zoals de boeken die brullen, Happy Birthday zingen of accordeon spelen, blijven liggen.

MAGISCH KNIP- EN PLAKWERK

Vertellingen letterlijk nieuw leven inblazen, het klinkt oubollig en eentonig. Toch laat Van Hullebusch elk werk herleven volgens haar kenmerkende aanpak, handgeschept en met oog voor het kleinste detail. Kijken naar *Papierlied* voelt als een intiem bezoek aan haar atelier. Een werkplek waar schoonheid zich verschuilt achter karton, vellen en rollen papier, schriften en andere paperassen. Welke parels zich in de boeken schuilhouden, lijken Van

Hullebusch en Eyckerman samen met het publiek voor het eerst te ontdekken. Met knip- en plakwerk, verf, stempels en projecties puren ze magie uit al het papier dat hun blikveld kruist.

Verrassend is ook het boek dat woorden bevat. Naast klank verduidelijkt taal voor het eerst de betekenis van de natuurbeelden. Het door Eyckerman verfrommelde papieren projectiescherm komt tot leven. Opgeslokt door de prop leest ze als berg voor hoe “alles in verandering is”. Het plastische spoor van associaties dat het duo op scène achterlaat, is moeiteloos te volgen. Daardoor is de meerwaarde van het onderschrift wat zoek. De tekst, die vrij illustratief is, doorbreekt de magie, eerder dan verder te betoveren.

“De boeken in *Papierlied* vertellen meer dan een verhaal, ze spelen tegelijk de hoofdrol.”

Omdat de speelsters op elk mogelijk moment een scène dicht- of open kunnen klappen, lijken de vertelsels los van elkaar te staan. Maar hoe sneller de boeken in het bibliotheekje slinken, hoe duidelijker hun samenhang wordt. Zo herrijst de papieren vogel, die in een gevecht ten dode opgeschreven was, enkele scènes later tot een ei. Het nieuwe leven, gemaakt uit de rug van een boek, houdt zich veilig in een nestje van smalle papiersliertjes. Spitsvondig hoe Van Hullebusch een pastamachine inschakelt om de snippers te fabriceren. Ook kleinere, bijna terloopse bijzonderheden keren terug. De geperforeerde bolletjes kleuren de kruin van het geprojecteerde boompje door alle seizoenen heen. De driedimensionale versie van een eerder afgebeelde slak gaat kopje onder in een cartografie van regendruppels.

In het laatste exemplaar dat van de plank glijdt speelt Van Hullebusch met het Droste-effect: het boek bevat steeds kleinere versies van het origineel. Op de geprojecteerde paginaatjes van het laatste pieterige werkje is te zien hoe de dag overgaat in de nacht. De zon gaat onder. De laatste bladzijde blijft leeg: het verhaal is uit.

De boeken in *Papierlied* vertellen meer dan een verhaal, ze spelen tegelijk de hoofdrol. Door consciëntieus de aandacht te richten op elke bladzijde, doet Van Hullebusch het medium alle eer aan. Papier blijkt gelaagder dan ooit. Bescheiden – net zoals haar geliefde materiaal – verheft ze het onbeschreven witte blad tot kunst. Wat zich doorgaans voor de ogen van één lezer afspeelt, weet ze samen met Eyckerman over te brengen naar een grote groep. En

maar goed ook, *Papierlied* is eenvoudig op z'n mooist, dat hopelijk zo'n groot mogelijk publiek mag raken, zowel jong als oud.

Ook de komende maanden is *Papierlied* nog te zien. [Klik hier voor de kalender.](#)